

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

GRUNOPOST

Verenigingsblad van de
***Philatelisten Vereniging
Groningen***

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

51e jaargang - nr 4 september 2016

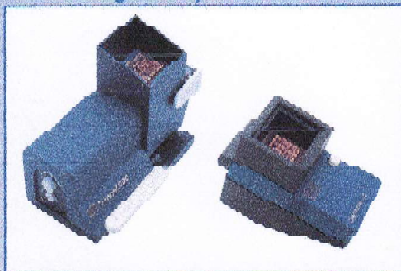
SAFE SAFE DUAL Noderland

Nederland Compleet teksten 2108 t/m 21104 - 1852-heden (excl. AM, WV, ZD & UB) in 4 blauwe "Vekama" 1A-rings banden met GOUDEN WAPENOPDRUK

Bestelnr. 21001040 met 4 bijpassende cassettes 784

SAFE Signoscope

De optisch-elektrische watermerkzoeker

testapparaat
Signoscope T1

Transformator

Stofkap

Signoscope 12

Transformator

Batterijen (per stuk)

Bestelnr. 9886

Bestelnr. 0007

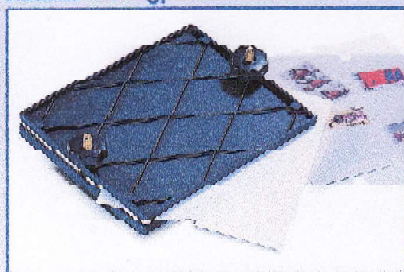
Bestelnr. 9881

Bestelnr. 9875

Bestelnr. 0878

Bestelnr. 9878

SAFE Droogpers

Vervaardigd met versterkt glasvezel.
Inclusief 20 droogbladen en 6 foliobladen.

Droogpers
Droogbladen (20st.)
Folliobladen (20st.)

Bestelnr. 1040

Bestelnr. 1042

Bestelnr. 1044

SAFE PERFOtronic

De PERFOtronic laat de juiste tandingswaarde zien

PERFOtronic

Inclusief bijbehorende ingebouwde adapter

Bestelnr. 9850

N.B.: Prijlijst op aanvraag.

Heeft één van deze artikelen uw interesse gewekt?

Deze zijn bij ons in de winkel te bezichtigen.

Emmastraat 5 · 9722 EW Groningen

SAFE Importeur:

SAFE Nederland / Van Maastricht Coins & Stamps Rotterdam

Boterlaan 02-04 · 3011 HJ Rotterdam

Tel · 010 - 414 30 77 e-mail · m.maastricht@wvs.nl

www.safe-nederland.nl

SAFE

SAFE NEDERLAND

GRUNOPOST

Verenigingsblad van de Philatelisten Vereniging Groningen

Redactie : J.P.A.Tolsma, G.D. v. d. Molen

Opmaak: B. Buring, G.D. v. d. Molen

VERSCHIJNT ZES MAAL PER JAAR

CENTRUM PHILATELISTEN VERENIGING GRONINGEN

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

Tel. 050 - 525 96 10

Geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 - 16.00 uur

Website: www.philatelist.nl

ISSN: 2211-0925

Contributie: Phil. Ver. Groningen, afd. contributie,
rekening nr.: **NL98INGB0004491102**

Ledenadministratie: E.W. Flentge, Oude Hoflaan 11,
9751 BK Haren, tel. 050 - 534 91 31

51^e jaargang - nr 4 - oplage 465 - september 2016

Inhoudsopgave:

- Blz. 4: Agenda ledenavond 26 september 2016
- blz. 4: Veiling 24 september 2016
- blz. 4: Activiteiten in de regio
- blz. 5: Van de voorzitter
- blz. 6: Van de redactie
- blz. 7: Aanvulling op de Bismarck
- blz. 8: Cavalle, een stad met een lange en rijke historie
- blz. 12: De kwestie landsnaam
- blz. 13: Koopt heden Blue Band versch gekarnd
- blz. 16: De grote plannen van een kleine vorst
- blz. 21: Advertentie Rietdijk Postzegel- en muntvenningen
- blz. 22: Advertentie POST NL
- blz. 23: De geschiedenis van Robinson Crusoe op postzegels
- blz. 28: In memoriam Carel Volckmann
- blz. 30: Even iets glad strijken

De ledenavond van september zal worden gehouden op MAANDAG 26 SEPTEMBER a.s. in 't Vinkhuys, Diamantlaan 94 te Groningen. De vergadering begint om 20.00 uur.

Van 19.00 tot 20.00 uur is er gelegenheid om te ruilen.

Voorafgaande aan de vergadering kunt u ook de kavels van de kleine veiling inkijken.

AGENDA

1. Opening
2. Notulen van de ledenavond van 23 mei 2016
3. Ingekomen stukken
4. Mededelingen
5. Aanmelding nieuwe leden
6. Filatelistische nieuwtjes
7. Eerste veiling
8. Pauze
9. Tweede veiling
10. Rondvraag
11. Verloting
12. Sluiting

De eerste en tweede veiling zijn zogeheten kleine veilingen. U kunt voorafgaand aan de vergadering de kavels inzien.

Veiling 24 september

Op zaterdag 24 september zal weer een veiling worden gehouden. Deze keer geen losse nummers maar alleen albums, stockboeken en dozen.

Bezichtiging van de kavels is mogelijk op woensdag 21 september van 10.00 - 15.00 uur en op zaterdag 24 september van 10.00 - 13.15 uur.

Vanaf 13.30 uur zal dan de veiling worden gehouden.

Niet verkochte kavels kunt u alsnog aanschaffen op woensdag 28 september vanaf 13.00 uur. De prijs wordt dan met één bod verhoogd.

Wijziging veilingvoorwaarden:

Vanaf heden wordt zowel voor de koper als de verkoper € 1,00 tafelgeld in rekening gebracht per ge(ver)kochte kavel.

De veilinglijst wordt tijdig op de site gepubliceerd.

Activiteiten in de regio

ASSEN, zaterdag 15 oktober 09.30-15.00, Hotel Van der Valk (A28, afrit 33)
Grote verzamelbeurs i.s.m. PV Assen, info 050-5033926 ('s avonds)

Van de voorzitter

In dit echte Hollandse zomerweer, zon en regen wisselen elkaar veelvuldig af, heb ik de pen maar ter hand genomen om iets op papier te zetten voor de Grunopost. Ik heb de vakantie al achter de rug en dat betekent dat het nieuwe postzegelseizoen weer is aangebroken.

Helaas moet ik u mededelen dat op donderdag 7 juli jl. ons erelid Carel Volckmann op de 86-jarige leeftijd is overleden. Carel, vooral bekend als de echtgenoot van onze rondzendmedewerkster Janneke en als bibliothecaris, was een graag geziene gast, niet alleen op de ledenavonden maar vooral ook in het centrum. Van hem kwam het idee om, na de eerste uitbreiding van het centrum, ook de hele tuin middels een bebouwing bij het centrum te betrekken. Hij maakte zelf een maquette. Het schuurtje en een enorme boom moesten er voor wijken. De ruimte die hierdoor ontstond was groot genoeg voor een prachtige zaal waar vooral de ruilers zich kunnen uitleven. De steile trap naar boven was voor velen inmiddels een te zware hindernis geworden. De huidige zaal is voor ieder goed bereikbaar. Ook zijn levenswerk, de bibliotheek, kreeg hierdoor een "verdiende" plaats.

De vereniging is Carel heel veel dank verschuldigd. Een uitgebreid "In memoriam Carel Volckmann" vindt u in dit nummer op de bladzijden 26 en 27.

Het bestuur is reeds druk doende het programma voor de tweede helft van dit kalenderjaar in te vullen. De data van de ledenavonden en de veilingen vindt u in dit nummer en de volgende nummers terug.

Vanaf zaterdag 3 september is het centrum op de zaterdagen ook weer open van 10.00 tot 16.00 uur.

Er zijn deze zomer weer veel nieuwe postzegels en velletjes uitgekomen. Ik nodig u van harte uit om een bezoekje te brengen aan het centrum om die te komen bekijken en uw verzameling aan te vullen.

Ik hoop u allen weer in een goede gezondheid te ontmoeten in ons centrum of op de eerstvolgende ledenavond.

Jaap Kramer

Van de redactie

Bijna vier maanden heeft u moeten wachten op dit nummer van de Grunopost. Tijdens de zomermaanden, waarin de meesten van ons een periode op vakantie zijn, ligt de filatelie grotendeels stil en daarmee ook het schrijven voor de Grunopost. Voor de redactie zijn dit een paar maanden waarin we ons eens rustig kunnen richten op het verzamelen van materiaal voor de komende jaargang. Soms biedt zich dat spontaan aan als er ergens een gebeurtenis plaats vindt die filatelistisch interessant is. Soms levert een vondst in een oud album of stockboek leuk materiaal, soms zijn er brieven die de moeite waard zijn maar vaak moeten we zelf gaan brainstormen om weer interessante onderwerpen te vinden.

We hopen dat het voor dit nummer weer gelukt is voor u een paar aardige onderwerpen uit te diepen. Gerrit van der Molen duikt de klassieke Griekse geschiedenis in, Jan Poel laat filatelistisch zien hoe de margarinefabrikanten elkaar in het begin van de 19e eeuw beconcurrerden, John Tolsma verdiepte zich in een heel klein Italiaans mannetje dat door zijn koloniën heel groot dacht te worden. In een stockboek van voor de Tweede Wereldoorlog vonden we tenslotte nog een filatelistisch beeldverhaal over Robinson Crusoe dat we u niet willen onthouden.

Kortom: veel variatie en hopelijk voor ieder wat wils. We wensen u veel leesplezier.

Overigens: Uit het bovenstaande kunt u wel afleiden dat het niet altijd meevalt 28 pagina's op een zinvolle wijze te vullen. Daarom doen we een beroep op u om ook eens achter de pc te kruipen en een stukje te maken als u een interessant onderwerp gevonden hebt waarover u wat kwijt wil. Het hoeft niet groot te zijn of heel diepgravend, als het voor de leden van onze vereniging maar de moeite waard is.

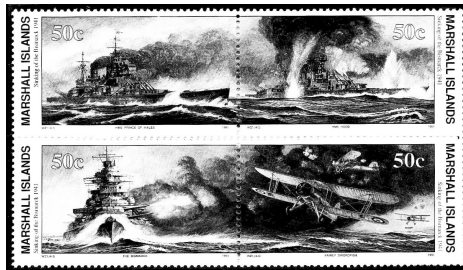
Tenslotte twee technische zaken. In overleg met het bestuur is besloten vanaf 1 januari 2017 de Grunopost niet 6 maar 5 x per jaar te laten verschijnen (januari-februari, maart-april, mei, september-oktober en november-december). Dit onder meer in verband met de steeds stijgende portokosten. Ook kunnen de kosten worden gedrukt als u de Grunopost niet meer per post maar digitaal wilt ontvangen. U krijgt dan de Grunopost via uw mail binnen. Als u dat prettig vindt hoeft u alleen maar uw mailadres door te geven aan: po1ls4@kpnmail.nl onder vermelding: Grunopost/digitaal.

De vergaderdata voor de ledenavonden zijn: 26 september, 24 oktober, 28 november en 19 december. Veilingen zullen worden gehouden op 24 september en 17 december terwijl eind december ook weer een grote beurs in Hoogkerk zal worden gehouden.

Aanvulling op “De ondergang van de Bismarck”

Goede lezers zullen het zeker hebben opgemerkt. In mijn artikel: “De ondergang van de Bismarck” geplaatst in de Grunopost van mei 2016, stond een storende fout.

Twee van onze leden: Jan Boon en Dolf van Teerns attendeerden mij terecht hier op. Van beide mannen kreeg ik een vrijwel identieke reactie. Dit betrof mijn onderschrift bij een blokje van vier zegels.

Mijn veronderstelling dat het een vrijheid was van de ontwerper om een dubbeldekker af te beelden, sloeg de plank volledig mis. Het was beslist geen ontwerpfout. De afgebeelde dubbeldekker was een Swordfish torpedobommenwerper. Deze vliegtuigen waren gestationeerd op het vliegdekschip “Ark Royal”. Dankzij hun korte “aanloop” hadden ze een relatief korte startbaan nodig om op te stijgen. Even googelen laat dit duidelijk zien. Juist deze vliegtuigen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de ondergang van de Bismarck. Door aanvallen van de Swordfish vliegtuigen werd het roer van de Bismarck getroffen waardoor het schip stuurloos werd en alleen nog in rondjes kon varen. Vluchten voor de Britse vloot werd daardoor onmogelijk.

Ook Nederlandse marinevliegers vlogen in Swordfishes bij het 860 Dutch Squadron van de R.A.F. Zij waren onder meer gestationeerd op de “Avacus” en de “Gadila”, twee koopvaardij schepen die waren omgebouwd om als marinevaartuig te functioneren en werden voorzien van een vliegdek. Op die manier konden ook zij een nuttige bijdrage leveren aan de strijd tegen de bezetters. In 1944 werden er nog 420 Swordfishes gebouwd.

Heren, hartelijk dank voor jullie opmerkingen en aanvullingen.

Het is mooi om ook op deze manier te merken dat een artikel goed wordt gelezen.

Gerrit van der Molen

Cavalle, een stad met een lange en rijke historie

Tijdens het uitzoeken van doosjes met losse zegels en volgepropte stockboeken vind je steeds weer “leuke” postzegels. Je kunt gemakkelijk over de naam van een land heen lezen maar met name postzegels van Frankrijk zijn de moeite waard om goed te bekijken. Aangezien dit land veel zegels heeft bedrukt met de naam van door hen gekoloniseerde gebieden, dan wel heeft afgestempeld op Franse postkantoren die door Frankrijk mochten worden gehouden, vind je vaak andere land- of plaatsnamen op de zegels dan je zou verwachten.

Franse zegels van Cavalle

Wie de catalogi inziet komt snel tot de ontdekking dat, als je Frankrijk met alle daarbij behorende koloniën en bezette gebieden wilt verzamelen, je je heel wat op de hals haalt. Laat je Frankrijk buiten beschouwing en probeer je alleen maar de koloniën en bezette gebieden te verzamelen, ook dan kom je er al snel achter dat het niet eenvoudig is om daar een complete verzameling van te maken. Zeg maar rustig: vrijwel onmogelijk. Omdat Frankrijk één van de landen was die het recht bezat om postkantoren in diverse buitenlandse landen en steden in te richten is er heel veel op filatelistisch gebied te vinden. Met name is er veel te vinden in Afrikaanse landen. Maar ook in de landen rondom de Middellandse Zee bezat Frankrijk diverse postkantoren. Een daarvan was Cavalle.

Kaartje met o.a. de stad Kavala

Kavala, zoals de naam van de stad tegenwoordig luidt, is de naam van een stad gelegen in het noorden van Griekenland. Het is de belangrijkste havenstad van Oost-Macedonië en tevens de hoofdstad van de regio Kavala. gelegen aan de Golf van Kavala tegenover het eiland Thassos. Daarnaast is het gelegen aan belangrijke doorgangswegen. Thessaloniki ligt ongeveer 150 kilometer naar het westen, Drama bijna 40 kilometer naar het noorden en Xanthi ruim 55 kilometer naar het oosten.

In de oudheid was de naam van de stad Neapolis ofwel “nieuwe stad”. En, zoals gebruikelijk in die gebieden, kreeg ze tijdens de Middeleeuwen weer een andere naam: Christoupolis, ofwel Stad van Christus.

Over de naam Cavalle wordt in de etymologie verschillend gedacht. Er zijn meerdere verklaringen. Er wordt verwezen naar het Italiaanse woord voor paard: Cavallo, of naar het Hebreeuwse Kabbalah. Dit laatste omdat er veel Joden in de stad woonden. Met zekerheid is echter niet te zeggen wat uiteindelijk de oorsprong is van de naam.

Aan het einde van de 7e eeuw voor Christus werd de stad gesticht door kolonisten uit Thassos. Zij gaven die, zoals gezegd, de naam Neapolis. De gebruikelijke naam die de Grieken aan een nieuwe plaats gaven. Er zijn zeker 11 plaatsen over de hele wereld bekend met deze naam, o.a. Napoli of Napels in Italië. De reden om deze stad te bouwen lag in de rijke goud- en zilvermijnen die in het gebied waren ontdekt. De nabij gelegen berg Pangaion bleek zeer rijk aan deze delfstoffen.

Uiteraard werden, volgens Grieks gebruik, ook de goden vereerd. In dit geval was dat “Pallas Athene”, de Griekse oppergodin.

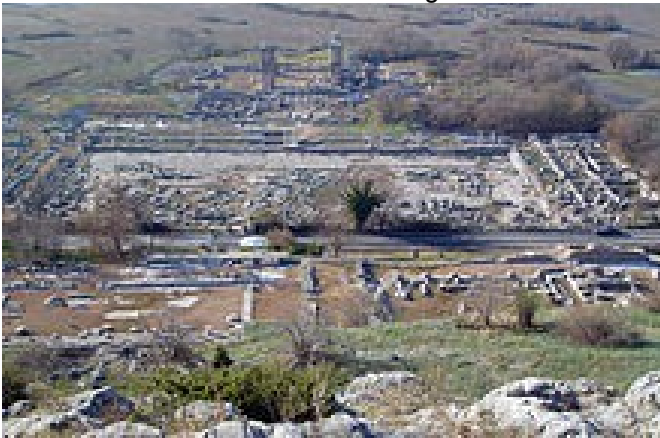
Standbeeld en postzegels gewijd aan Pallas Athene

Ook werd een tempel voor haar gebouwd. Restanten hiervan zijn nu nog te bewonderen in het museum van Kavala.

Aan het eind van de 6e eeuw voor Christus maakte Neapolis zich los van Thassos en werd zo een zelfstandige stad, onafhankelijk van de overige plaatsen in de regio. Ze sneed haar eigen munten met aan de ene kant de beeltenis van het hoofd van Gorgo. Zij was de dochter en enig kind van Cleomenes I van Sparta, koning van Sparta tijdens de 6de en de 5de eeuw voor Christus. Ze werd de echtgenote van koning Leonidas I, een halfbroer van Cleomenes. Haar man vocht en stierf in de Slag bij Thermopylae.

Tijdens de Peloponnesische Oorlog in 411 voor Christus werd Neapolis belegerd door de legers van Sparta en Thassos, maar de stad wist stand te houden.

Dankzij opgravingen weten we dat door de aanleg van een Romeinse weg, de *Via Egnatia*, de handel in de stad tot grote bloei kwam. In 168 voor Christus kwam de stad onder Romeins bestuur en kreeg daarbij het Romeinse *civitas*, het Romeinse burgerrecht. In het jaar 42 voor Christus gebruikten Brutus en Cassius de stad als uitvalsbasis voor hun oorlogen.

Opgravingen bij Kavala

Tijdens de regering van keizer Justianus I in de 6e eeuw werd de stad versterkt om zich te beschermen tegen de barbaarse invallen. Maar uiteindelijk bleken deze versterkingen niet genoeg. Blijkens inscripties, die nu in het archeologisch museum van Kavala worden tentoongesteld, veroverde generaal Basil Klaudon in 926 de stad waarbij de muren werden verwoest. Daarna werd in 1185 de stad bij de inval van de Noormannen opnieuw veroverd en in brand gestoken. Later werden nog diverse belegeringen uitgevoerd.

Volgens de "Athos-kroniek", een kroniek genoemd naar de heilige berg Athos in Griekenland, veroverden de Ottomanen de stad in 1387. Deze verovering betekende dat Neapolis van 1387 tot 1912 deel heeft uitgemaakt van het Ottomaanse Rijk.

Tijdens de eerste Balkanoorlog in 1912 werd de stad kort bezet door de Bulgaren maar in 1913 ingelijfd door Griekenland. De naam van de stad was inmiddels veranderd in Cavalle of Kavala, zoals de naam thans luidt.

Tijdens de Grieks-Turkse oorlog van 1919 – 1922, die veel levens heeft gekost, kende de stad weer een nieuw tijdperk van welvaart. De industrie bloeide op, o.a. de tabaksindustrie werd bekend. Daarna werd ze overspoeld door duizenden vluchtelingen uit Klein-Azië.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de stad een drietal jaren bezet door de nazi's.

Toen koning Constantijn II van Griekenland in 1967 Athene moest verlaten vanwege de coup tegen hem, vertrok hij eerst naar Kavala om zich te weer te stellen tegen deze coup. Helaas voor hem mislukte dat. Het betekende het einde van zijn koningschap van Griekenland.

Twee zegels van Constantijn II, als baby en als koning

Heden ten dage is Kavala nog steeds een bloeiende stad met goede verbindingen en een eigen vliegveld, de Kavala International Airport “Alexander de Grote”.

Dankzij een goed bereikbare haven is Kavala tevens een levendige havenstad geworden met verschillende, druk bevaren, veerdiensten naar de diverse eilanden in de noordelijke Egeïsche Zee.

Oostenrijkse post in de Levant

Dat er meerdere landen zijn die postzegels in de Levant hebben uitgegeven blijkt wel uit de Oostenrijkse post in de Levant. Een mooi voorbeeld hiervan is een Oostenrijkse postzegel met de frankeerwaarde van 15 soldi, afgestempeld in Cavalle.

Gerrit van der Molen

De kwestie landsnaam

Op vrijwel alle postzegels die u in handen krijgt staat de naam van het land van herkomst afgedrukt. Dat is ook nodig om bijv. bij zendingen naar het buitenland de herkomst en daarmee het juiste tarief te kunnen vaststellen. De enige uitzondering op deze regel vormen de zegels van Groot-Brittannië waarop alleen het silhouet van de koningin is afgebeeld. De Engelsen hebben deze eer waarschijnlijk te danken aan het feit dat ze een van de eerste landen waren die postzegels uitgaven en aan het feit dat het Britse imperium zo groot was dat iedereen geacht werd het Britse staatshoofd te kennen.

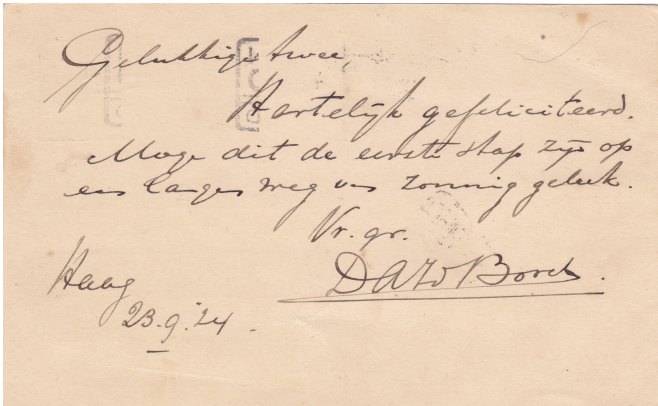
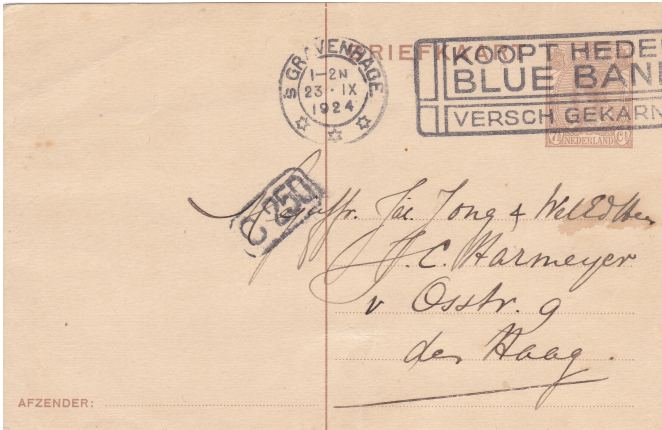

Toch komt het soms voor dat een landsnaam ontbreekt, bijv. op dit zegel, uitgegeven in 1900 ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de UPU, de wereldpostunie. Als u weet dat de UPU werd opgericht in 1874 met het verdrag van Bern, dan is het niet zo moeilijk te achterhalen waar deze zegel zonder landsnaam vandaan komt. Bovendien bevat de afbeelding een subtiele verwijzing naar het land van herkomst in de vorm van een vlaggetje. Dat zal iedereen direct herkennen als de vlag van Zwitserland. Daarmee is het raadsel opgelost. Misschien zou het wel leuk zijn als meer landen van hun postzegel een puzzeltje maakten. We hebben tenslotte al postzegels in zilver, porselein, leer, borduurwerk, kant en wat al niet meer gehad. Dit kan er dan ook wel bij.

John Tolsma

Koopt heden Blue Band versch gekarnd

Af en toe duikt er een poststukje op dat je aandacht extra trekt, zoals b.v. deze briefkaart uit 1924.

Bijzonder, niet vanwege de geschreven tekst op het kaartje, waar twee waarschijnlijk jonge mensen gefeliciteerd worden met de eerste stap op een lange weg van zonnig geluk, maar meer vanwege het stempel *Koopt Heden Blue Band Versch Gekarnd*.

"Koopt heden Blue Band versch gekarnd" was een reclameslogan en de tekst in een stempelvlag die in september 1924 in 10 stempelmachines van *Post en Telegraaf* of *P&T* was gemonteerd op acht grote postkantoren in Nederland. In Nederland is dit de enige keer dat dit soort reclame van een particuliere onderneming in een poststempel van de PTT terecht is gekomen.

Boter was in het midden van de 19-de eeuw een kostbaar product dat voor de gewone burger moeilijk te betalen was. Vandaar dat door Napoleon III in Frankrijk een prijsvraag uitgeschreven werd wie er met een alternatief kon komen.

Het was de Franse chemicus Hippolyte Mège-Mouriés die de wedstrijd won en als uitvinder van kunstboter bekend zou worden. Deze kunstboter werd margarine genoemd, naar het Griekse woord voor parel omdat een vetzig zuur, dat bij het bereidingsproces gebruikt werd, hier op leek.

Mèges-Mouriés, die de rechten voor zijn uitvinding bezat, verkocht deze in Nederland aan zowel Van den Bergh als aan zijn katholieke concurrent Jürgens, die voor het product de naam Solo bedacht. Het verhaal gaat dat zowel Van den Bergh als Jürgens, die destijds óók in Oss woonde, dit niet van elkaar wisten.

In de twintiger jaren was P&T, de voorloper van de PTT, naarstig op zoek naar nieuwe inkomstenbronnen. Zo kwam in maart 1924 een overeenkomst tot stand tussen P&T en de directie van de N.V. Van den Bergh's Fabrieken in Rotterdam. Vanaf 1 september 1924 tot en met 28 februari 1925, dus gedurende een periode van 6 maanden, zou er reclame voor Blue Band gemaakt worden in een tiental stempelmachines. Hiermee was het voor die tijd hoge bedrag van fl. 21.000,-- gemoeid. Bovendien moest N.V. Van den Bergh zelf de kosten van het aanmaken en plaatsen van de stempels betalen. Op 31 augustus 1924 werden de eerste stempels in de machines gemonteerd, zodat het publiek vanaf 1 september de reclametekst onder ogen kreeg.

Enkele voorbeelden van de reclamestempels

Zowel publiek, pers als boterfabrikanten kwamen in het geweer, en ook Anton Jürgens Margarinefabrieken bond de strijd aan. Belangrijkste punten van kritiek waren dat de posterijen Blue Band-reclame op post van de concurrentie plaatste en dat de woorden "versch gekarnd" de suggestie wekten dat het om boter en niet om margarine zou gaan. Zo kon het gebeuren dat de mailing van een zuivelfabriek met reclame voor "boter met rijksmerk", gefrankeerd met postzegels, door de post was afgestempeld met het Blue Band-stempel. Twee zuivelfabrieken spanden een kort geding tegen de Staat aan, dat door hen werd gewonnen en al eind september 1924 kwamen Van den Bergh's

Fabrieken en de Posterijen overeen verder af te zien van het gebruik van de reclamestempels. De laatst bekende stempeldatum is 30 september 1924. In totaal is uiteindelijk maar 1/6 deel van de afgesproken som geld betaald.

In 1927 gingen beide concurrenten samenwerken in de Margarine Unie. Twee jaar later fuseerde deze Unie met de Lever Brothers en dat was het begin van Unilever, dat ook vandaag nog de rechten op de merknaam Blue Band bezit.

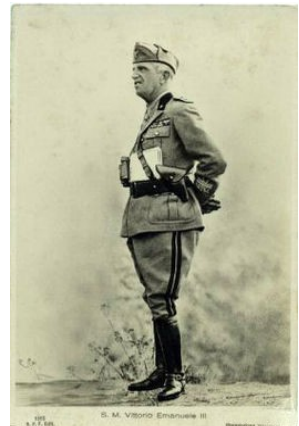
Jan Poel

Bronnen:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Koopt_heden_Blue_Band_versch_gekarnd

De grote plannen van een kleine vorst

Je komt ze bijna niet meer tegen: postzegels van de Italiaanse koloniën Ethiopië, Eritrea en Somaliland. Toch was Italië in grofweg de jaren dertig van de vorige eeuw in Oost-Afrika heerser over een groot gebied. Op de zegels daarvan staat vrijwel altijd een stoer portret van koning Victor Emmanuel III van Italië.

Victor Immanuel III, op de middelste foto samen met Koning Albert I van België

Hij was niet alleen koning van Italië maar ook keizer van Ethiopië en Koning der Albanen. Hoewel deze titels door de grote mogendheden Engeland en Frankrijk niet werden erkend, straalden zij wel af op de persoon Victor Emmanuel. Dat was wel nodig ook want hij was maar een klein mannetje, zo klein dat hij in ons land spottend “Victorretje Emmanueltje” genoemd werd. Op de foto naast de ook niet zo grote koning Albert I van België is dat goed te zien. Zijn bekendste portret in legeruniform uit 1936 is dan ook vanuit een extreem laag standpunt genomen om zo de indruk te wekken dat hier een grote leider stond afgebeeld.

Victor Emmanuel III

Victor Emmanuel III (1869 – 1947) was de zoon van koning Umberto I en diens nicht Margaretha, allebei uit het huis Savoye. Hij kwam in 1900 op de troon nadat zijn vader op 29 juli 1900 was doodgeschoten door de anarchist Gaetano Bresci. Hij was een harde werker, plichtsgetrouw, zwijgzaam en zeer geïnteresseerd in de wetenschap. Bij zijn volk was hij zeker in de beginjaren van zijn koningschap populair. Zijn eerste inzet als militair beleefde hij in de Eerste Wereldoorlog in een reeks veldslagen tegen Oostenrijk-Hongarije die echter slecht voor hem afliepen. De Fransen en de Engelsen moesten hem te hulp schieten om de verloren gebieden, o.a. rondom Venetië, te heroveren. In de binnenlandse politiek ondernam hij geen actie toen de fascistten onder leiding van Mussolini in 1922 opmarcheerden naar Rome. Op 28 oktober van dat jaar benoemde hij Mussolini zelfs tot premier en werkte zo mee aan de machtsovername door de fascistten. Zelf gaf hij als verklaring dat het leger niet sterk genoeg zou zijn geweest om de zwarthemden tegen te houden wat maar de vraag was. Victor Emmanuel wilde in ieder geval een burgeroorlog voorkomen en met Mussolini een blok vormen tegen de communisten.

Zegel van Italiaans Oost-Afrika: Mussolini uitgehakt in de rotsen

Hoewel ze dus vanuit verschillende richtingen opereerden, waren ze het eens over het plan in Afrika, in navolging van Engeland en Frankrijk een Italiaans rijk te stichten. Het nog niet gekoloniseerde Abessinië (Ethiopië) lag tussen de Italiaanse kolonies Eritrea en Somaliland en vormde een mooie brug tussen die gebieden. Bovendien was het arm en zwak en dus een ideaal veroveringsdoel. Keizer Haile Selassie had weliswaar een leger van 500.000 soldaten maar die waren grotendeels bewapend met speren en pijl en boog en daarmee geen volwaardige tegenstander van het leger van 100.000 goed bewapende Italiaanse soldaten die op 3 oktober 1935, zonder oorlogsverklaring, het land binnenvielen. Hoewel de Volkerenbond de inval veroordeelde, evenals het gebruik van gifgas door Italië, veroverde het Italiaanse leger binnen een half jaar het gehele land. Op 5 mei 1936 werd de hoofdstad Addis

Abeba ingenomen. Victor Emmanuel werd op 9 mei officieel tot keizer van Ethiopië uitgeroepen. Ethiopië, Eritrea en Somaliland werden samengevoegd tot Italiaans-Oost-Afrika.

Daarmee was de honger naar macht nog niet gestild. Op 7 april 1939 viel het Italiaanse leger Albanië binnen, waar de Italianen al veel invloed in de politiek en de financiële wereld hadden. De Albanese koning Zog vertrok naar Griekenland en Albanië werd een Italiaans protectoraat waarover Victor Emmanuel op 16 april 1939 het koningschap aanvaardde.

Enkele zegels m.b.t. kolonies in Afrika

Geografische ligging van de kolonies t.o.v. Italië

De Tweede Wereldoorlog leidde de ondergang van deze kleine koning in. Italië was aanvankelijk neutraal maar toen Mussolini zag dat Frankrijk aan de verliezende hand was, verklaarde hij aan Frankrijk en Engeland de oorlog. Victor Emmanuel stemde daar, na enig aarzelen, mee in. Maar ook nu vergistte hij zich. De taak van Italië was om de Noord- en Oost-Afrikaanse gebieden te waarborgen. Maar de zwakke Italiaanse troepen hadden in (Griekenland

en) Afrika steeds vaker de hulp nodig van de Duitsers. In mei 1943 verpletterden de geallieerden de Duits/Italiaanse troepen in Afrika en landden op Sicilië. Ook Ethiopië moest uit handen worden gegeven en Haile Selassie kwam weer terug op de troon. Daarna werd Albanië op de Italianen veroverd door de communisten en uitgeroepen tot een republiek. Victor Emmanuel zag in Mussolini de oorzaak van al die verliezen en pleegde een staatsgreep tegen hem met de hulp van maarschalk Badoglio. Mussolini werd gevangen gezet in San Grazzo. De nieuwe regering speelde een dubbelspel: officieel zette zij samen met Duitsland de oorlog voort maar intussen voerde ze geheime onderhandelingen met de geallieerden. Hitler vertrouwde Badoglio niet en stuurde op 8 september 1943 een grote troepenmacht naar Italië die en passant Mussolini wisten te bevrijden. Die greep zijn kans, beloofde trouw aan Hitler, keerde terug naar Rome en richtte de fascistische Italiaanse Sociale Republiek op, een satellietstaat van Duitsland. Victor Emmanuel zag geen andere mogelijkheid meer dan om met zijn gezin naar Sicilië te vluchten. Daarmee verloor hij het weinige respect dat hij onder de Italianen nog had. Tegelijkertijd speelde zich een persoonlijk drama voor hem af. Zijn dochter Mafalda, die getrouwd was met een nazi, werd gebruikt als verbindingsofficier tussen Italië en Duitsland. In de praktijk gebruikte Hitler haar natuurlijk om Victor Emmanuel onder de duim te houden. Na diens vlucht was ze niet meer nodig en werd ze gevangen genomen. Na detenties in München en Berlijn werd ze naar het concentratiekamp Buchenwald gebracht waar ze op 27 augustus 1944 ziek en verzwakt stierf na een geallieerd bombardement. Victor Emmanuel gaf de monarchie echter niet op. Hij bleef koning maar de politieke situatie was totaal veranderd. Op 9 mei 1946, aan de vooravond van een referendum over de monarchie, trad hij af ten gunste van zijn zoon Umberto II. Maar bij het referendum bleek dat ruim 60% van de kiezers het vertrouwen in de monarchie verloren had en na slechts 33 dagen kon Umberto II zijn biezen pakken, in ballingschap gaan en werd Italië een republiek. Wat niet wil zeggen dat het land daarna stabiel werd.

Enkele voorbeelden van koloniale post

Victor Emmanuel stierf op 28 december 1947 in Alexandrië in Egypte waar hij zijn dagen sleet met vissen, wandelen en.....postzegels verzamelen. Tenslotte had de kleine vorst zijn grote plannen ingeruild voor een kleine hobby.

John Tolsma
Lit. Wikipedia.org/wikipedia/commons

Rietdijk

A° 1919

Postzegel- en Muntveilingen

- Een betrouwbare taxatie van uw verzameling?
- Een hoge opbrengst via een internationale veiling?
- Een gedegen en correcte afwikkeling van uw levenswerk?

Laat **Rietdijk** uw partner zijn!

In **april** en **november** telkens een grote postzegelveiling en in **juni** en **december** telkens een grote muntveiling.

Wij zijn doorlopend op zoek naar **postzegels** en **munten**!

Voor **grote** inzendingen komen wij graag naar u toe!

Bel: **070-364 79 57**

of mail: **info@rietdijkveilingen.nl**

Adres Noordeinde 41 (schuin t.o. paleis)
2514 GC 's-Gravenhage

Telefoon **070-364 79 57** (postzegelveiling)
070-364 78 31 (muntveiling)

Fax 070-363 28 93

Internet www.rietdijkveilingen.nl

E-mail info@rietdijkveilingen.nl

Postzegels verzamelen
een hobby
voor alle leeftijden

De geschiedenis van Robinson Crusoe op postzegels

Bovenstaande titel van dit onderwerp zou ook kunnen worden omschreven als: *Hoe een schooljongen postzegels verzamelde*

Regelmatig koopt onze vereniging albums, stockboeken, verzamelingen in en heel veel ander filatelistisch materiaal, dat wordt aangeboden, in. Onlangs trof de afdeling Service voor in een stockboek dit gedicht aan. Het verscheen onder de titel: "De geschiedenis van Robinson Crusoe op postzegels" als bijlage bij "De Philatelist" nr. 120 van 1 december 1935.

Ik denk dat we er rustig van kunnen uitgaan dat er in ons huidige ledenbestand niemand meer is die toen al lid was van onze vereniging en zich deze publicatie kan herinneren.

Dit artikel, geschreven in dichtvorm, wil ik u niet onthouden. Wel heb ik de spelling aangepast aan de moderne tijd. U leest per twee regels van links naar rechts. Dan ziet u de geschiedenis in chronologische volgorde.

In Ierland, tussen de beesten
met grote oren,
werd Robinson Crusoe geboren.

Zijn familie schepte in hem veel
behagen.
Hij werd door ieder op handen
gedragen.

De zee trok hem al spoedig aan,
men ziet hem hier uit varen gaan.

Het stond vast, hij moest de zee
bevaren.
Hij zocht een leven op de woeste
baren.

Zijn vader vond dat vreeslijk naar
en koos het vak van metselaar.

Maar dat was niets voor hem en onze
guit
kneep op een goede dag er tussen
uit.

Een laatste afscheid van de stad.
Toen koos hij vlug het zilte nat.

Robinson Crusoe, vol goede moed,
voer verre landen tegemoet.

De kapitein van 't schip, een stoere
vent,
was nimmer op zijn post present.

Hij had een groot gebrek, de slome.
Lag alsmaar van een vrouw te
dromen.

Eens, toen hij zijn plicht niet had
gedaan,
is op een nacht het schip vergaan.

Na lang te hebben rond gezwommen,
is Robinson aan land geklommen.

't Was een eiland, onbewoond en verlaten, geen menselijk wezen kreeg hij in de gaten

Maar eensklaps zag hij nu zijn schip, dat vast zat op een grote klip.

Hij zwom er heen, en met een bootje vlug, keerde hij weer gauw naar land terug.

Daaglijks maakt hij nu een trip, haalt al het bruikbaars uit het schip

Met het hout, van 't schip gesjouwd, wordt nu snel een hut gebouwd.

Veel eetwaren en ook nog graan, dat zal hij straks aan 't zaaien gaan.

's Nachts heeft hij veel last van apen. Kan van hun schreeuwen haast niet slapen.

Vruchten groeien ook op zijn domein. Ananas, bananen, mango's, groot en klein.

En als de zee heel kalm is vangt hij soms een maaltje vis.

Hij vangt een geit op zee'ren morgen en is met melk nu ook geborgen.

Rob vangt een papegaai met mooie veren en gaat het beestje spreken leren.

Zo leeft hij blij, wel jaren lang en is voor zijn bestaan niet bang.

Maar op een dag, zijn schrik is groot, daar komen kannibalen in een boot.

Zij komen recht op 't eiland aan en willen daar aan 't smullen gaan.

't Aanstaand gebrad ontvlucht met snelle pas. Verstopt zich, bibberend in 't struikgewas.

Robinson neemt nu zijn geweer en schiet zeven menseneters neer

De rest van hen, heel vlug ter been,
vlucht nu door het water heen.

Op vrijdag vindt Rob op het strand
een drenkeling, zeer bruin verbrand.

Met Vrijdag is hij zeer tevrede
want deze helpt hem dapper mee.

En bij de oogst van 't graangewas
komt Vrijdags hulp ook goed van pas.

Dat heerschap klimt zelfs zonder
schromen
boven in de hoogste klapperbomen.

Na zesentwintig lange jaren
komt daar een zeilschip aangevaren.

Met Vrijdag is hij toen aan boord
gekomen
en naar Europa meegenomen.

Op het eiland met zijn mooie
vergezicht
heeft hij later een gedenksteen
opgericht.

En dit is de olifant met zijn lange snuit.
Het verhaal van Robinson is uit.

Het is mij helaas, na lang zoeken, niet gelukt om, ook niet na uitgebreid googelen, de auteur van dit prachtige dichtwerk te vinden. Het betreffende nummer van De Philatelist is in onze eigen bibliotheek aanwezig maar de naam van de auteur staat ook daar niet bij het stuk niet vermeld.

Gerrit van der Molen

In memoriam Carel Volckmann

Op 7 juli jl. kregen we het trieste bericht dat één van de markantste leden van onze vereniging, Carel (officieel C.A.E.) Volckmann op 86-jarige leeftijd is overleden. Carel, tijdens zijn leven GG- en GD-arts, was al vanaf 3 sept. 1965 een actief en betrokken lid van de PV Groningen waarvoor hij zich op vele manieren heeft ingezet. Zo was hij bijv. vanaf 1983 actief als bibliothecaris en archivaris. Dat deed hij niet alleen door filatelistische literatuur te verzamelen maar ook door die samen met een werkgroep in te binden, te registreren en waar nodig te restaureren. Jarenlang was huize Volckmann de opslagplaats en werkplaats van deze groep die, waar nodig, het halve huis in beslag nam. Door zijn grote kennis van de tijdschriften werd Carel ook een veel geraadpleegd medewerker aan de Grunopost. Dankzij zijn netwerk is ook het contact gelegd met zijn vriend Erling Berger uit Denemarken die sindsdien regelmatig posthistorische artikelen voor de Grunopost schrijft. Voor leden die met filatelistische vragen zaten, was Carel vaak het aanspreekpunt. Als niemand het wist, was er altijd nog Carel Volckmann die het òf uit zijn hoofd kon vertellen òf wist waar hij het kon vinden.

Voor zijn grote verdiensten voor de vereniging is hij in 1998 benoemd tot lid van verdienste en in 2013 tot erelid.

Carel was een ras-verzamelaar die niet alleen in filatelie geïnteresseerd was maar bijv. ook een compleet ambulance-museum bij elkaar wist te sprokkelen. Dit soms tot wanhoop van zijn vrouw Janneke, die regelmatig uit de huiskamer verdreven werd maar desalniettemin bereid werd gevonden van 2005 tot 2011 als rondzendcommissaris zitting te nemen in het bestuur. Tot op de dag van vandaag verzorgt zij de samenstelling van de rondzendingen. Een uniek voorbeeld van hun beider betrokkenheid.

Wie onze tentoonstellingen heeft bezocht kent ongetwijfeld Carels verzameling antieke postzegelalbums, vaak prachtig gerestaureerd, zijn uitgebreide verzameling geneeskunde en zijn collectie Jul-posten. En dat zijn nog maar een paar voorbeelden van zijn verzamelwoede.

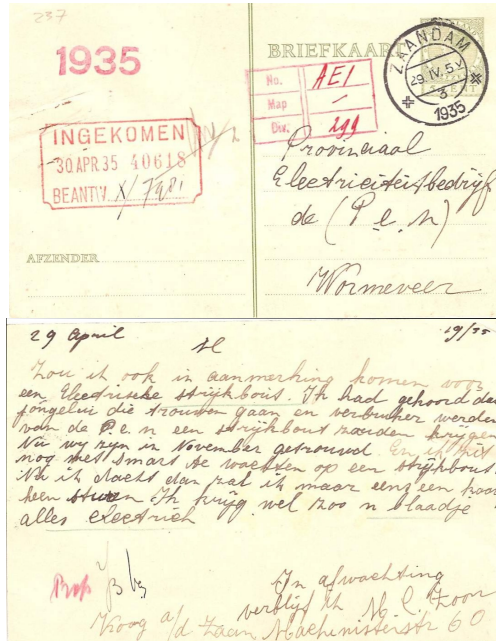
We zullen Carel gaan missen maar worden door onze prachtige bibliotheek met meer dan 3000 titels iedere week weer aan hem herinnerd.

Carel (en Janneke) bedankt voor alles wat jullie voor de Philatelisten Vereniging Groningen gedaan hebben (en nog doen!)

Het bestuur

Even iets glad strijken

We realiseren het ons niet zo vaak maar de voorzieningen waar we dagelijks van genieten zijn helemaal niet zo vanzelfsprekend. Soms kom je een berichtje tegen dat dit alles vroeger helemaal niet zo gewoon was. Een mooi voorbeeld daarvan is dit kaartje uit 1935. Lees even mee:

29 april 1935

M.

Zou ik ook in aanmerking komen voor een Electriche strijkbout. Ik had gehoord dat jongelui die trouwen gaan en verbruiker worden van de P.E.N. (Provinciaal Electriciteitsbedrijf Noord-Holland red.) een strijkbout zouden krijgen. Nu wij zijn in November getrouwd. Een ik zit nog met smart te wachten op een strijkbout. Nu ik dacht dan zal ik maar eens een kaartje heen sturen. Ik krijg wel zo'n blaadje "Alles electrisch".

In afwachting verblijf ik

M.C.Zoon, Machinistenstraat 60, Koog a/d Zaan

De vraag is natuurlijk of de familie Zoon een half jaar in ongestreken kleding heeft moeten lopen. Duidelijk is wel dat de P.E.N. hier even iets moest glad strijken.

John Tolsma

POSTZEGELVEILING 'LEOPARDI'

Postbus 176
7440 AD NIJVERDAL
Kantooradres:
Rijssensestraat 203B
7441 AD NIJVERDAL
TELEFOON 0548-655855
E-MAIL: info@leopardi.nl

Elske twee maanden een grote veiling
in onze EIGEN VEILINGZAAL
Rijssensestraat 203B te Nijverdal

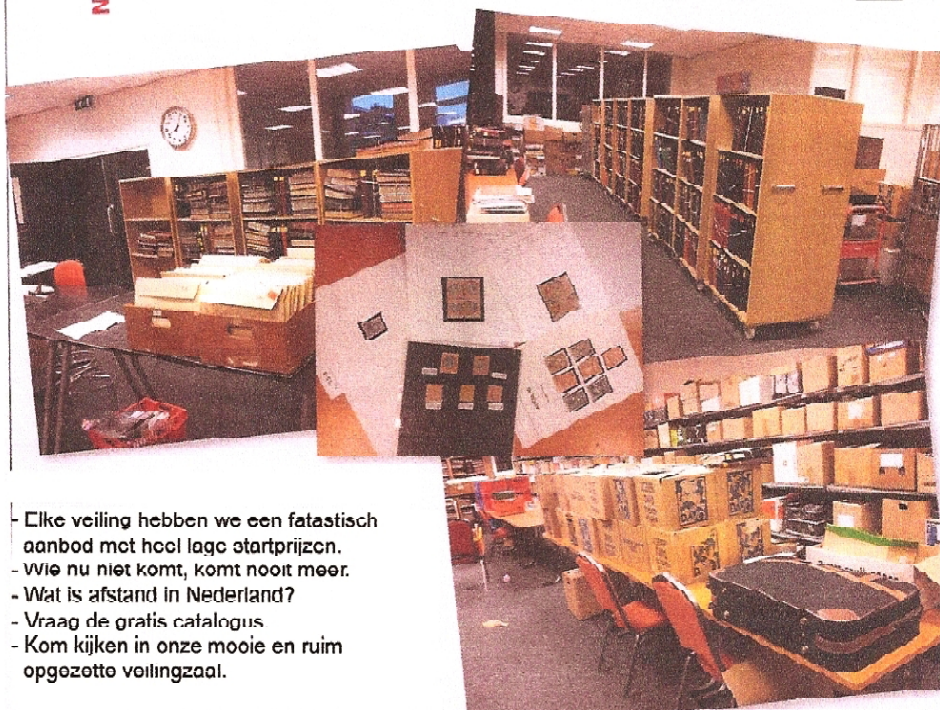
- **KIJKDAGEN:** Maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 16.00 uur.
Zaterdag van 08.30 tot 12.30 uur.
- **VEILING:** Zaterdag van 11.00 tot 12.30 de z.g. "kleine kavels"
en vanaf 13.30 uur de verzamelingen, partijen en dozen.
- Vraag de **GRATIS CATALOGUS!**

Tevens renteloze voorschotten op grotere collecties.

W.V. Leopardi, filatelistisch makelaar en beëdigd taxateur.

Nu ook op internet: www.leopardi.nl

- Elke veiling hebben we een fantastisch aanbod met heel lage startprijzen.
- wie nu niet komt, komt nooit meer.
- Wat is afstand in Nederland?
- Vraag de gratis catalogus
- Kom kijken in onze mooie en ruim opgezotto veilingzaal.

VERBODEN
HET ZAKELIJK VERKEER
WIBERGEN DE VRIES BV

CORINPHILA

G.J. GARRITSEN REGISTERTAXATEUR / DLRAIL / MV

VEILINGEN IN NEDERLAND SINDS 1974
EN IN ZWITSERLAND SINDS 1926

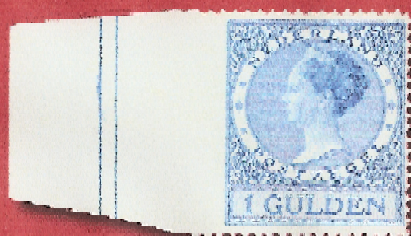
Puntstempel 122
€ 1.700,-

Horizontaal brugpaar
€ 2.000,-

1e-dagstempel
€ 15.500,-

Links ongetand
€ 1.700,-

Rechts ongetand
€ 14.500,-

CORINPHILA VEILINGEN BV

HEMBAARDSCHEDELAAN 100
1101 VC AMSTERDAM NEDERLAND
TEL. (+31) (0)20 - 604 97 40
FAX (+31) (0)20 - 604 97 40
INFO@CORINPHILA.NL
WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG

WILHELMSTRASSE 8
8104 ZÜRICH - ZWITSERLAND
WWW.CORINPHILA.CH

VEILINGCATALOGI DIGITAAL VIA ONZE
WEBSITE OF PER POSTI VERKRIJGBAAR

OOK U KUNT PROFITEREN VAN ONZE
UITSTEKENDE VERKOOPRESULTATEN

GAARNE GEVEN WIJ U VRUDBLIJVEND
ADVIES EN INFORMATIE OVER ONZE
GUNSTIGE VEILINGVOORWAARDEN